

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(1352)**

Wspólne posiedzenie
Komisji Gospodarki Narodowej (208.)
oraz Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych (82.)
w dniu 2 lutego 2010 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym (druk senacki nr 765, druki sejmowe nr 2296 i 2610).

(Początek posiedzenia o godzinie 18 minut 00)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Gospodarki Narodowej Jan Wyrowiński)

Przewodniczący Jan Wyrowiński:

Szanowni Państwo, witam wszystkich państwa.

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Gospodarki Narodowej oraz Komisji Budżetu i Finansów Publicznych.

Serdecznie witam państwa, również w imieniu pana przewodniczącego Kleiny.

Przedmiotem naszego posiedzenia jest rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym; druk senacki nr 765.

Czy są uwagi do porządku obrad? Nie ma.

Panie Ministrze, proszę w paru słowach przedstawić projekt ustawy.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów

Maciej Grabowski:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym. Przypomnę, że ta ustawa związana jest z tym, że po wejściu Polski do Unii Europejskiej uległa podwyższeniu stawka podatku od towarów i usług na materiały budowlane. Żeby efekt tej podwyżki był dla podatników mniej odczuwalny, wprowadzono tę ustawę, którą teraz zmieniamy.

Rocznie mniej więcej pięćset tysięcy podatników zwraca się do urzędów skarbowych i otrzymują oni około 1 miliarda zł zwrotu wynikającego z różnicy udokumentowanych kosztów – oczywiście nie wszystkich, tylko tych poniesionych na materiały budowlane... Zatem dostają jako zwrot 15%, które wynikają z różnicy pomiędzy stawkami podatku VAT: 7% a 22%. To jest olbrzymie przedsięwzięcie, także logistyczne, bo, jak już powiedziałem, rocznie jest pięćset tysięcy wniosków i 1 miliard zł wypłacany w ramach zwrotów, których dokonują organy skarbowe.

Sejm zauważył, że w tej ustawie jest przewidziany termin sześciomiesięczny na dokonanie zwrotu, co wynika z tego, że organy skarbowe muszą sprawdzić przedłożone faktury. Decyzja jest de facto ostateczna, więc nie można jej wzruszyć, dlatego wszelkie ewentualne błędy, które podatnik popełnił, składając te dokumenty, muszą

zostać wykryte przez organy skarbowe przed tym terminem. Jednakże Sejm w tej zmianie ustawy ostatecznie proponuje skrócenie tego terminu do czterech miesięcy, tak żeby podatnik wcześniej otrzymał te pieniądze i żeby dzięki temu mógł łatwiej kontynuować rozpoczętą inwestycję. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jan Wyrowiński:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Cel jest zbożny, jak sądzę, i zrozumiały, jednak Biuro Legislacyjne ma pewne wątpliwości.

Bardzo proszę, Pani Mecenase, o ich przedstawienie.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandyliś:**

Dziękuję bardzo. Biuro Legislacyjne, Beata Mandyliś.

Szanowni Państwo!

Uwagi Biura Legislacyjnego dotyczą nie kwestii merytorycznych, tylko technicznolegisacyjnych, dlatego nie chciałabym za bardzo namawiać do ich przyjęcia. Chciałabym po prostu zwrócić uwagę na to, że są pewne nieprawidłowości, i na to, że mimo iż ustawa jest niewielka, to jednak nie jest perfekcyjna, jeżeli chodzi o stronę technicznolegisacyjną.

Po pierwsze, art. 2, który jest przepisem przejściowym i który jako przepis przejściowy ma regulować kwestie intertemporalne, czyli kwestie wniosków, które dotychczas zostały wniesione, a nie zostały jeszcze rozpatrzone... Bo wchodzi w życie nowa ustawa, a więc jest kwestia taka, jak przepisy nowego prawa będą stosowane do tych wniosków, które zostały już wniesione. Niniejsza ustawa zawiera stwierdzenie, że ustawa ma zastosowanie do wniosków złożonych po dniu wejścia w życie ustawy. I to jest pewna oczywistość, bo wiadomo, że ustawę stosuje się po dniu wejścia jej w życie. Tak że to nie jest żadne novum. Właściwy przepis przejściowy powinien wyraźnie, *expressis verbis*, stanowić, co się dzieje z wnioskami, które były złożone przed dniem wejścia w życie ustawy i dotychczas nie zostały rozpatrzone.

Państwo Senatorowie, na co dzień w Senacie czytacie bardzo wiele aktów prawnych, więc na pewno też zwróćcie uwagę na to, że nie jest to przepis, jaki zazwyczaj jest w ustawach, czyli mówiący, że do spraw wszczętych, a nierozpatrzonych, stosuje się przepisy dotychczasowe, tylko jest to przepis: ustawa ma zastosowanie do wniosków złożonych po dniu wejścia w życie ustawy. Zatem jest to przepis, który zupełnie z innej, jakby negatywnej strony podchodzi do sprawy... Ja w opinii przedstawiłam propozycję poprawki. Decyzja o jej wprowadzeniu należy do państwa.

Jeszcze sprawa art. 3. Art. 3 też jest nieprawidłowo skonstruowany, ponieważ stanowi, że ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Przepisy, które mówią o terminach wejścia w życie ustaw, stanowią, że akty normatywne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Tymczasem w rozpatrywanej ustawie jest zapis „z dniem ogłoszenia”. A co mówi o takich przypadkach ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych? Otóż mówi: w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie

w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym. Czyli za tym, żeby ta ustawa weszła w życie z dniem ogłoszenia, musiałby przemawiać jakiś ważny interes państwa. Wydaje się jednak, że w tym przypadku są to raczej ważne interesy konsumentów, nabywców materiałów budowlanych i wnioskodawców zgłaszających się po zwrot części wydatków, niż jest to ważny interes państwa. Dlatego ustawa nie powinna wchodzić w życie z dniem ogłoszenia, tylko w terminie co najmniej czternastu dni od dnia ogłoszenia.

Ja tutaj poddaję te sprawy pod dyskusję – pozostając do dyspozycji państwa senatorów – ponieważ są to rzeczywiście uwagi technicznolegislacyjne. To, że ustawa szybciej wejdzie w życie, działałoby na korzyść osób fizycznych. Gdyby więc nie było poprawek merytorycznych, gdyby państwo na przykład nie chcieli skracać tego terminu do trzech miesięcy... Proszę zdecydować, czy państwo skłonicie się do przyjęcia tych poprawek Biura Legislacyjnego, czy raczej będziecie za tym, żeby przyspieszyć proces legislacyjny. Dziękuję.

Przewodniczący Jan Wyrowiński:

Dziękuję bardzo.

Niestety nie ma wśród nas przedstawiciela Sejmu, a jest to projekt poselski – prawda, Panie Ministrze? – dlatego rząd nie może być adresatem tych krytycznych uwag, jeżeli chodzi o poziom legislacyjny tej ustawy.

Bardzo proszę, otwieram dyskusję.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Pan senator Dobkowski, bardzo proszę.

Senator Wiesław Dobkowski:

Ja proponuję, żeby przedstawiciel rządu też przedstawił swoją opinię na temat tej ustawy.

Przewodniczący Jan Wyrowiński:

Panie Ministrze, bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Maciej Grabowski:**

Rozumiem, że chodzi o opinię do zgłoszonych poprawek. Tak?

(Przewodniczący Jan Wyrowiński: Tak.)

Z naszego punktu widzenia te uwagi nic merytorycznego nie wnoszą do tej ustawy, tak jak powiedziała pani legislator. Zatem mogą zostać przyjęte, mogą też zostać odrzucone – nie ma to dla nas większego znaczenia. Wydaje się, że termin wejścia w życie ustawy generalnie jest korzystny dla podatników. No bo im wcześniej będą mogli złożyć wniosek, tym wcześniej uzyskają ten zwrot. Zatem dla podatników z tego względu termin zawarty w tej propozycji jest korzystniejszy. Dziękuję.

Przewodniczący Jan Wyrowiński:

Jeżeli chodzi o tę pierwszą poprawkę, to myślę, że ona absolutnie zasługuje na poparcie, bo z reguły w takich sytuacjach trzeba *expressis verbis* powiedzieć, że to chodzi o wnioski złożone i nierozpatrzone, to musi być jasno powiedziane. Myślę, że to nie opóźni biegu spraw, a jedynie zwiększy jasność tego przepisu.

Tak że ja pozwolę sobie przejąć ten wniosek i poddam go pod głosowanie.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tego wniosku? (16)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (1)

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze inne wnioski?

Bardzo proszę. Pan senator Iwan.

Senator Stanisław Iwan:

Jeżeli ta nasza poprawka przejdzie, to ustawa będzie musiała wrócić do Sejmu, w związku z czym wejście w życie tej ustawy opóźni się, i – jak pan minister mówił – będzie to na niekorzyść podatników. Dlatego wydaje mi się, że w tej sytuacji jesteśmy tak trochę, powiedziałbym, sfrustrowani. Z jednej strony przywiązujemy wagę do procesu legislacyjnego, do tego, żeby on był zgodny z zasadami, a z drugiej strony wydaje mi się, że ta poprawka druga przesunie jeszcze o dwa tygodnie...

Przewodniczący Jan Wyrowiński:

Pytałem tylko, czy ktoś zgłasza inne wnioski. Nie ma zgłoszeń.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej ustawy wraz z przyjętą poprawką?
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Bardzo proszę, pan senator Gruszczyński jeszcze chce zabrać głos.

Senator Piotr Gruszczyński:

Ja mam pytanie do pana ministra. W jaki sposób osiągnięto konsensus co do przyjęcia terminu czterech miesięcy? Bo tutaj z sali słyszałem ciekawe i dobre rozwiązanie: zaproponujemy trzy miesiące i w art. 3 wprowadźmy czternastodniowe *vacatio legis*. Dziękuję bardzo.

(*Rozmowy na sali*)

Przewodniczący Jan Wyrowiński:

Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Maciej Grabowski:**

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, oczywiście można dowolnie skracać ten termin, ale, tak jak powiedziałem, jest to inna sytuacja niż w przypadku zwrotu podatku VAT, bo być mo-

że... Pamiętam taką dyskusję na posiedzeniach komisji sejmowych, gdzie ta analogia była przywoływana i gdzie przypomiano, że są dwa miesiące na zwrot podatku VAT, a organ skarbowy ma pięć lat na weryfikację, czy podatnik właściwie wypełnił deklarację, czy nie ma w niej błędów. Tu jest inna sytuacja, bo podatnik przedstawia faktury i wyliczenia, na podstawie których organ skarbowy ma dokonać tego zwrotu, ale w momencie decyzji o dokonaniu zwrotu już nie ma właściwie możliwości weryfikacji tych dokumentów. Więc ten okres musi być odpowiednio dłuższy. Tak że tutaj nie ma żadnej analogii. Inaczej mówiąc, decyzja w momencie podjęcia jest ostateczna. Rozumiemy wagę sprawy i to, że sześć miesięcy to było być może trochę długo, ale przypominam, że tu chodzi o wielką logistyczną operację, rocznie jest pół miliona wniosków, jest czterysta urzędów skarbowych, więc łatwo policzyć, jakiej analizy trzeba dokonać. W propozycji poselskiej – mogę tutaj odkryć karty – ze względu właśnie na wspomnianą analogię był zapis wprowadzający dwumiesięczny termin. Ale w momencie, kiedy wytłumaczyliśmy posłom, że tutaj tej analogii w ogóle nie ma, że tu są zupełnie inne procesy, po prostu wspólnie uznaliśmy, że ten czteromiesięczny okres jest z jednej strony do zaakceptowania przez organy skarbowe, bo jest wystarczający, żeby tę analizę przeprowadziły, a z drugiej strony wychodzi naprzeciw postulatowi posłów, którzy chcieli ten okres skrócić, żeby podatnik wcześniej mógł dostać te pieniądze. Dziękuję.

Przewodniczący Jan Wyrowiński:

Dziękuję, Panie Ministrze.

Pytanie jeszcze zada pan senator Trzeciński.

Senator Marek Trzeciński:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Ja chciałbym przejąć drugą propozycję Biura Legislacyjnego. Uważam, że czternaście dni niewiele zmienia, a powinniśmy podchodzić z pewnym szacunkiem do prawa, które stanowimy. Skoro takie są zasady, powinniśmy tych zasad przestrzegać. Dlatego zgłaszam ten wniosek. Dziękuję.

Przewodniczący Jan Wyrowiński:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Zgłoszona została jeszcze poprawka druga. Jest to aprobata dla pracy pani mecenas – jak zawsze rzetelnej – nad tą ustawą.

Poddaję ją pod głosowanie.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (12)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (3)

Dziękuję bardzo.

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Stawiam wniosek o przyjęcie ustawy wraz z przyjętymi poprawkami.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tego wniosku? (17)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Dziękuję bardzo.

Stwierdzam, że komisja przyjęła ustawę wraz z przyjętymi poprawkami.

Senator sprawozdawca. Kto z państwa senatorów chciałby być sprawozdawcą?

Senator Trzcíński. Jest zgoda, nie ma sprzeciwu.

Panie Ministrze, dziękuję bardzo za obecność na posiedzeniu. Dziękuję również kolegom z Komisji Budżetu i Finansów Publicznych.

Zamykam wspólne posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 18 minut 15)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 6 egz.

ISSN 1643-2851